

52. Międzynarodowy Festiwal Henryka Wieniawskiego w Szczawnie-Zdroju

Dyrektor Teatru Zdrojowego
Jowita Karczewska-Kozak

Dyrektor artystyczny Festiwalu
Maciej Kieres

Prezes Uzdrowiska Szczawno-Jedlina
Paweł Skrzywanek

Dyrektor Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu
Igor Wójcik

Patronat honorowy nad festiwalem objęli

Wiceminister Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Wanda Zwinogrodzka**

Senator Rzeczypospolitej Polskiej **Aleksander Szwed**

Burmistrz Szczawna-Zdroju **Marek Fedoruk**

Szczawno-Zdrój, 15–18 czerwca 2017

15 czerwca 2017 (czwartek)
godz. 18³⁰

Szczawno-Zdrój
Deptak spacerowy

Złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową Henryka Wieniawskiego

15 czerwca 2017 (czwartek)
godz. 19⁰⁰

Teatr Zdrojowy

Koncert Inauguracyjny

w 125. rocznicę powstania Teatru Zdrojowego
w Szczawnie-Zdroju

Maria Włoszczowska skrzypce

Laureatka VI nagrody 15. Międzynarodowego Konkursu
Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego w Poznaniu

Julita Przybylska-Nowak fortepian

Jarosław Pietrzak skrzypce

Anna Duczmal-Mróż dyrygent

**Orkiestra Kameralna Polskiego Radia
Amadeus**

program

Karol Szymanowski (1882–1937) *Etiuda b-moll*

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847) *Koncert podwójny d-moll*
na skrzypce i fortepian

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) *Koncert skrzypcowy G-dur* KV 216

Ludwig van Beethoven (1770–1827) *Sonata księżycowa* op. 27 nr 2
(opr. Jakub Kowalewski)

Maria Włoszczowska

Urodzona w Warszawie, koncertuje na całym świecie jako solistka i kameralistka.

Jest zwyciężczynią Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. M. Jelskiego w Mińsku (Białoruś), finalistką i laureatką VI nagrody w 15. Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. H. Wieniawskiego w Poznaniu oraz zdobywczynią pięciu nagród specjalnych w poznańskim konkursie rok wcześniej.

W marcu 2016 roku wystąpiła w londyńskiej Wigmore Hall w debiutanckim recitalu z pianistą A. Beatsonem.

Studiowała u prof. J. Staniendy na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie oraz u prof. L. Kerbela w Conservatoire Royal w Brukseli. W 2014 roku ukończyła z wyróżnieniem studia magisterskie pod okiem M. Vengerova w Royal Academy of Music w Londynie. W tym samym roku, jako jedyny instrumentalista smyczkowy, została wybrana do finału przesłuchań Young Classical Artist Trust w Londynie, gdzie zdobyła prestiżową nagrodę Emily Anderson Prize i otrzymała tytuł Royal Philharmonic Society Young Artist.

Równorzędnie z występami solo, z orkiestrą oraz recitalami,

ważne miejsce w życiu muzycznym Marii zajmuje muzyka kameralna, dzięki czemu ostatnio współpracowała między innymi z takimi artystami jak: M. Vengerov, R. Levin, P. Graffin, A. Beatson, N. Imai, J. Baillieu, R. Chase czy S. Haywood.

Jej debiutancka płyta z Sonatami Kościelnymi W.A. Mozarta na dwoje skrzypiec i organy, nagrana w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej z M. Vengerovem oraz R. Peruckim, była niedawno przedstawiana w programie BBC Radio 3.

Gra na skrzypcach Pietro Guarneri da Mantua.

Julita Przybylska-Nowak

Naukę gry na fortepianie rozpoczęła pod kierunkiem prof. J. Butor w swoim rodzinnym mieście – Wrocławiu. Po ukończeniu z wyróżnieniem Liceum Muzycznego im. K. Szymanowskiego, studia piani-

styczne odbyła w Akademii Muzycznej w Katowicach, w klasie prof. C. Stańczyka. Była dwukrotną stypendystką Towarzystwa im. F. Chopina w Warszawie. Wielokrotnie brała udział w konkursach pianistycznych w Polsce oraz za granicą – w Goettingen, Darmstadt i Mariańskich Łaźniach. Swoje umiejętności doskonaliła na kursach mistrzowskich pod kierunkiem prof. H. Czerny–Stefańskiej, E. Picht–Axenfeld, S. Eszteni i A. Orłowieckiego. Ukończyła studia podyplomowe w klasie prof. W. Obidowicza i prof. J. Stompla. Początki pianistycznej kariery Julity Przybylskiej–Nowak związane były z muzyką F. Chopina, którą prezentowała na festiwalach pianistycznych w Żelazowej Woli i w Dusznikach-Zdroju. Wystąpiła z cyklem recitali chopinowskich na Światowej Wystawie Euro Gate w Taipei na Tajwanie oraz podczas wystawy Expo w Hannoverze w 2000 roku. W swoim repertuarze ma koncerty fortepianowe J.S. Bacha, F. Chopina, L. van Beethovena, I.J. Paderewskiego i F. Mendelssohna, które wykonywała z orkiestrami pod dyrekcją M. Błaszczyka, J. Rogali, M. Gawrońskiego, M. Diakun oraz M. Pijarowskiego. Jako solistka występowała na wielu polskich festiwalach. Do

najważniejszych z nich należą: Festiwal im. F. Mendelssohna w Dusznikach-Zdroju, Festiwal Warszawa Singera oraz Festiwal Maj z Muzyką Dawną. W 2002 roku dokonała prawykonania, a następnie premierowego nagrania sonat fortepianowych wrocławskiego kompozytora R. Bukowskiego. W kręgu artystycznych zainteresowań Julity Przybylskiej–Nowak znajduje się także kameralistyka. Recitale kameralne prezentowała we Włoszech, Republice Czeskiej, Rumunii oraz Turcji.

W grudniu 2013 roku była wykładowcą Kursu Muzyki Kameralnej w Narodowym Uniwersytecie Muzycznym w Bukareszcie.

Julita Przybylska–Nowak jest bardzo aktywnym pedagogiem. W maju 2006 roku została wybrana do zarządu European Piano Teachers Association Poland. Uczestniczy w pracach jury konkursów dla młodych pianistów, prowadzi kursy dla uczniów i pedagogów szkół muzycznych. Od 2001 roku związana jest z Akademią Muzyczną im. K. Lipińskiego we Wrocławiu, w której to uczelni w 2012 roku uzyskała tytuł doktora sztuki, a cztery lata później – tytuł doktora habilitowanego. Od 2010 roku koncertuje w duecie ze skrzypkiem J. Pietrzakiem. Po kilku latach wspólnej działalności artyści przyjęli dla swojego zespołu nazwę Art Chamber Duo.

Jarosław Pietrzak

Ukończył z wyróżnieniem Liceum Muzyczne im. H. Wieniawskiego w Łodzi. Dalszą edukację muzyczną kontynuował w klasie skrzypiec prof. Z. Brzewskiego w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, którą ukończył w 1986 roku. Jest laureatem Festiwalu Młodych Skrzypków w Lublinie (1980) oraz Konkursu Muzyki Kameralnej im. K. Szymanowskiego w Łodzi (1986). Swoje umiejętności doskonalił na wielu kursach mistrzowskich pod kierunkiem takich pedagogów jak: J. Fournier, I. Dubiska, W. Marschner, O. Krysa, R. de Barbieri oraz Z. Bron. W 1988 roku został członkiem Polish Chamber Orchestra oraz orkiestry Sinfonia Varsovia. Z zespołami tymi dokonał wielu nagrań płytowych i telewizyjnych oraz koncertował w większości krajów Europy, a także w Argentynie, Brazylii, Japonii i USA. Uczestniczył w światowych tournée Menuhin Festival Orchestra, pod dyrekcją sir Y. Menuhina. W latach 1992 –1994 był muzykiem L'Orchestre National de Chambre de Toulouse (Francja). Od 1996 roku jest jednym z założycieli i koncertmistrzem Wrocławskiej Orkiestry Kameralnej „Wratislavia”. Prowadzi także ożywioną działalność solistyczną i kameralną. Jako solista występował w wielu renomowanych salach koncertowych, m.in. Queen Elizabeth Hall w Londynie, Teatro Colon w Buenos Aires, Spivey Hall w Atlancie, City Hall w Glasgow, Zamku Królewskiego w Warszawie. Wielokrotnie koncertował na Festiwalu Musique et Amitie w Biel w Szwajcarii oraz na wielu festiwalach w Polsce, m.in. Forum Musicum, Wieczory w Arsenale, Warszawskie Spotkania Muzyczne, Musica Polonica Nova oraz Musica Electronica Nova.

W kręgu artystycznych zainteresowań Jarosława Pietrzaka znajduje się również muzyka współczesna i barokowa. W swoim dorobku ma płytę *Polish Violin Duos* (DUX, 2002) nagraną wspólnie ze skrzypkiem B. Niziołem, na której znalazły się utwory współczesnych kompozytorów polskich. Płyta ta była nominowana do nagrody FRYDERYKI. Skrzypek dokonał także nagrań koncertów kompozytorów barokowych prowadząc od pulpitu koncertmistrza Orkiestrę Kameralną Filharmonii Wrocławskiej, z trębaczem I. Cecocho jako solistą (DUX, 2010).

Jarosław Pietrzak jest profesorem Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu, w której od 1994 roku prowadzi klasę skrzypiec. Wykłada na Letnich Kursach Interpretacji Muzycznej w Dusznikach-Zdroju, prowadził także Kursy Mistrzowskie na Uniwersytecie Muzycznym w Daejeon (Korea Południowa) oraz

na Uniwersytetach w Ostrawie (Republika Czeska) i w Ankarze (Turcja).

Od 2010 roku występuje w duecie z pianistką Julitą Przybylską-Nowak. Zespół nosi nazwę Art Chamber Duo.

Art Chamber Duo

Założycielami zespołu są wykładowcy Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu – pianistka Julita Przybylska-Nowak oraz skrzypek Jarosław Pietrzak. Jednym z pierwszych koncertów duetu był występ w 2010 roku podczas uroczystości wręczenia medali Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata organizowanej we Wrocławiu przez Instytut Yad Vashem. Koncert w trakcie tej ceremonii, upamiętniającej bohaterstwo ludzi ratujących Żydów podczas II wojny światowej, stał się przełomowym momentem w dalszej działalności zespołu. Wyznaczył drogę, którą jest ocalenie od zapomnienia kompozycji tragicznie zmarłych artystów, których twórczość uległa prawie całkowitemu zniszczeniu. W trakcie poszukiwań w wielu europejskich bibliotekach utworów kompozytorów pochodzenia żydowskiego, zamordowanych podczas Holokaustu, artyści odkryli także inną grupę zapomnianych twórców. Są to kompozytorzy urodzeni w Polsce, a żyjący na emigracji. Jedynie nielicznym z nich udało się pozostać w naszej pamięci. Ogromna większość, tworząca we Francji, Rosji, Niemczech, Szwajcarii czy w Stanach Zjednoczonych, nie jest dzisiaj powszechnie znana. W trakcie swojej działalności duet dokonał wielu nagrań, które są światowymi i polskimi premierami fonograficznymi. Należą do nich utwory na skrzypce i fortepian J. Szulca, które zostały wydane na płycie CD przez firmę DUX w 2014 roku oraz kompozycje J. Achrona i A. Tansmana, które znalazły się w filmie muzycznym *Zapomniane melodie* zrealizowanym i opublikowanym przez Studio GRANTOR.

Artystycznym credo zespołu Art Chamber Duo jest dążenie do wykonywania utworów w sposób ukazujący w pełni możliwości techniczne oraz zróżnicowanie i różnorodność barw dwóch tak odmiennych od siebie instrumentów, jakimi są skrzypce i fortepian. Stąd obecność w repertuarze duetu wielu bardzo rzadko wykonywanych kompozycji w wirtuozowskim stylu *brillante*, takich jak: Koncert d-moll F. Mendelssohna, *Grand Duo Polonaise* J. i H. Wieniawskich czy *Sonata* I.J. Paderewskiego.

Art Chamber Duo wystąpił na wielu festiwalach muzycznych w Polsce. Należą do nich m.in.: Dni Muzyki Feliksa Mendelssohna w Krakowie, Festiwal Simcha we Wrocławiu, Festiwal Warszawa Singera, Festiwal im. Feliksa Mendelssohna w Dusznikach-Zdroju, Festiwal Mazel Tov. Artyści prezentowali muzykę żydowską w Jewish Community Center w Warszawie, w Żydowskim Instytucie Historycznym oraz podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Programy koncertowe przedstawiające twórczość polskich kompozytorów emigracyjnych prezentowali w wielu salach koncertowych w Polsce, Republice Czeskiej i w Turcji.

Anna Duczmal-Mróż

Po debiucie na festiwalu w Bad Kissingen została okrzyknięta przez niemiecką prasę „sensacyjną dyrygentką” „Ma osobowość i chęć wnikliwego, własnego spojrzenia w muzyczne dzieło” – napisał recenzent „Rzeczpospolitej”, podsumowując 7. Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga. Została zauważona jako najciekawsza indywidualność.

Rozpoczęła edukację muzyczną jako skrzypaczka. Jej talent dyrygencki objawił się podczas próby orkiestry studenckiej Hochschule für Musik und Theater w Hanowerze (studiowała w klasie skrzypiec Prof. K. Węgrzyna) prowadzonej przez E. Oue, podczas której maestro zaproponował ochotnikom spróbowanie przejęcia pałeczki dyrygenckiej. Ów „konkurs” wygrała Anna Duczmal-Mróż, której prof. Oue, podarowując swoją batutę, zaproponował studia dyrygenckie, które odbyła w jego klasie w latach 2001–2004. Ukończyła je z wyróżnieniem, prowadząc swój koncert dyplomowy z orkiestrą NDR-Radiophilharmonie w Hanowerze.

W 2000 roku założyła studencką orkiestrę Benjamin Britten Kammerorchester w Hanowerze, z którą koncertowała w Niemczech. Jej wykonanie *Historii Żołnierza I.* Strawińskiego spotkało się z tak wielkim uznaniem, że organizatorzy powtórzyli koncert.

W roku 2003 debiutowała w Polsce, dyrygując Orkiestrą Kameralną Polskiego Radia Amadeus. Od tego czasu koncertuje i nagrywa z tą orkiestrą. W sezonie 2004/2005 była asystentką E. Oue w NDR Radiophilharmonie. W sezonie 2006/2007, wyłoniona spośród młodych dyrygentów, pełniła funkcję dyrygenta-asystenta Maestro A. Wita w orkiestrze Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Wielokrotnie prowadziła koncerty z orkiestrami w Niemczech, Włoszech, Belgii, Austrii, Ameryce Południowej oraz współpracowała ze wszystkimi najważniejszymi orkiestrami w Polsce, w tym Filharmonią Narodową, Sinfonią Varsovią, NOSPR. Występowała w znakomitych salach koncertowych, takich jak Wiener Konzerthaus Mozart Hall czy Palais des Beaux-Arts w Brukseli oraz na wielu znaczących festiwalach w Polsce, Niemczech i Ameryce Południowej.

Od 2009 Anna Duczmal-Mróż jest drugim dyrygentem Orkiestry Kameralnej Amadeus Polskiego

fot.: Kamil Babka

Radia, z którą regularnie koncertuje i dokonuje nagrań muzyki polskiej. Jej koncerty transmitowane były przez Polskie Radio oraz NDR (Norddeutscher Rundfunk). Współpraca z Capellą Bydgosciensis zaowocowała nagraniem płyty dla wytwórni DUX *Hity XX wieku* pod patronatem Europejskiego Centrum Muzyki im. Krzysztofa Pendereckiego.

Od 2009 roku prowadzi, wraz z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną oraz wielkimi pianistami (I. Scheps, R. McDonald, A. Jasiński), kursy mistrzowskie w Paderewski Piano Academy. W 2014 roku prowadziła kursy dyrygenckie i koncerty w Ameryce Południowej. W 2015 roku polska wytwórnia płytowa DUX wydała płytę z muzyką S. Krajewskiego, nagrałą przez Annę Duczmal-Mróż wraz z Orkiestrą Kameralną PR Amadeus. W tym samym roku niemiecka wytwórnia CPO wydała płytę z 10 Symfonią M. Weinberga, w wykonaniu Orkiestry Kameralnej PR Amadeus pod jej batutą. Płyta ta otrzymała nominację do nagrody Polskiej Akademii Fonograficznej Fryderyki 2016 w kategorii „najlepszy album za granicą”.

Anna Duczmal-Mróż regularnie dokonuje nagrań polskiej muzyki dla Polskiego Radia. Jest wielokrotną stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus

Pomyłki być nie może: Orkiestra Kameralna Polskiego Radia jest jednym z najwspanialszych zespołów naszych czasów.
„The Gazette”, Montreal (Kanada)

Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus została założona w Poznaniu w 1968 roku przez Agnieszkę Duczmal. Początkowo działała pod patronatem „Jeunesses Musicales”, a później Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego. Zdobyła przez Orkiestrę Srebrnego Medalu Herberta von Karajana na Międzynarodowych Spotkaniach Młodych Orkiestr w Berlinie Zachodnim w 1976 roku zaowocowało przekształceniem jej rok później w etatowy zespół Polskiego Radia i Telewizji, a następnie w Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia Amadeus pod dyrekcją Agnieszki Duczmal.

Do chwili obecnej Orkiestra pod jej batutą nagrała dla Polskiego Radia ponad 10.000 minut muzyki, obejmującej repertuar od baroku do współczesności i wykonała setki koncertów transmitowanych przez Polskie Radio. Zespół zarejestrował ponad 100 koncertów i programów dla Telewizji Polskiej oraz 5 godzin muzyki dla Télévision Française 1. Dla japońskiej TV NHK Orkiestra nagrała godzinną audycję wypełnioną muzyką polską. W dorobku artystycznym Zespołu znajduje się wiele prawykonań, m.in. pierwsze światowe nagranie *Wariacji Goldbergowskich* J.S. Bacha w opracowaniu J. Kofflera na orkiestrę kameralną.

fot.: Kamil Babka

Orkiestra współpracowała z zagranicznymi radiofoniami, m.in: niemieckimi NDR, WDR, SFB oraz BBC w Londynie, CBC w Montrealu i radiofonią meksykańską, dla których nagrywała przede wszystkim muzykę polską.

W swoim dorobku Orkiestra posiada ponad 51 wydawnictw płytowych. Prowadzi działalność koncertową w większości krajów europejskich oraz w USA, Kanadzie, Meksyku, Brazylii, Kuwejcie, Tajwanie i Japonii, współpracując często ze światowej sławy solistami, takimi jak: Maurice André, Martha Argerich, Patric Gallois, Steven Isserlis, Gary Karr, Kevin Kenner, Mischa Maisky, Jeremy Menuhin, Igor Oistrakh, Michala Petri, Ivo Pogorelić, Alexandre Rabinovitch, Vadim Repin, Grigory Sokolov, Guy Touvron, Henryk Szeryng oraz czołowymi solistami polskimi.

Wśród najszynniejszych sal koncertowych, w których występowała Orkiestra, należy wymienić Concertgebouw w Amsterdamie, filharmonie w Berlinie, Kolonii, Monachium i Petersburgu, lipski Gewandhaus, wiedeński Musikvereinsaal, Pollack Hall w Montrealu, Queen Elizabeth Hall w Londynie, mediolański Teatro alla Scala oraz Tokyo Opera City Concert Hall. Orkiestra regularnie bierze udział w licznych europejskich festiwalach muzycznych.

Od 2009 roku drugim dyrygentem Orkiestry jest Anna Duczmal-Mróz. Ten kobiecy duet jest ewenementem w skali światowej.

Zespół należy do najlepszych światowych orkiestr tego typu, posiada wyjątkowe brzmienie, wspaniałe legato i niezrównanego dyrygenta w osobie p. Duczmal. „The Independent”, Londyn (Wielka Brytania)

16 czerwca 2017 (piątek)
godz. 19⁰⁰

Teatr Zdrojowy

Koncert kameralny
Paganiniana

Davide Alogna (Włochy) skrzypce
Giulio Tampalini (Włochy) gitara

program

Niccolò Paganini (1782–1840) *Sonata Concertata, Cantabile,*
Sonata nr 4, Capriccio 24

Henryk Wieniawski (1835–1880) *Kaprysy op. 18*

Manuel de Falla (1876–1946) *Danza de la vida breve*

Isaac Albéniz (1860–1909) *Mallorca*

Astor Piazzolla (1921–1992) *Da Histoire du Tango*

Bordello 1900, Café 1930

Davide Alogna

Urodzony w Palermo. Ukończył – z wyróżnieniem – klasę skrzypiec i fortepianu na Konserwatorium G. Verdiego w Como. Również z wyróżnieniem ukończył dwuletnią specjalizację solowej gry na skrzypcach w Konserwatorium w Ferrarze. Dalej specjalizował się w grze na skrzypcach i muzyce kameralnej w Konserwatorium Superior w Paryżu i na Boulogne Billancourt CNR. Studiował kompozycję u L. Francesconi. Studia kontynuował pod kierunkiem L. Baldi, F. Cusano, M. Ledizes. Ukończył również kursy mistrzowskie w Accademia Chigiana w Sienie u G. Carmognoli, gdzie otrzymał dyplom uznania jako „Wielki Talent”. Występuje jako solista i gra w zespołach kameralnych

w różnych krajach Europy, Azji i Ameryki. Współpracował z N. Gutman, E. Virsaladze, B. Canino, R. Prosseda, R. Plano, H. Sensoy, A. Ammara, A. Bacchetti, I. Veneziano, L. Amerllini, V. Dvorkinem, L. Provenzano, G. Tampalini i M. Laura.

Regularnie występuje na najważniejszych scenach świata: Carnegie Hall w Nowym Jorku, Filharmonii Berlińskiej, Smetana Hall w Pradze, Salle Cortot w Paryżu, Herkulesaal w Gasteig, Auditorium Verdiego w Mediolanie, Palau de Bellas Artes w mieście Meksyk, Teatro Colon w Buenos Aires.

Wykonuje jako solista i z orkiestrami symfonicznymi koncerty A. Vivaldiego, J. Haydna, W.A. Mozarta, L. van Beethovena, M. Brucha, F. Mendelssohna, P. Czajkowskiego, Ch.C. Saint-Saënsa, J. Brahmsa, A. Katchaturiana. Pracował z prestiżowymi muzycznymi instytucjami takimi jak Orkiestra Symfoniczna Giuseppe Verdiego w Mediolanie, z Orkiestrą Świętej Cecylii z Teatru Miejskiego w Bolinii oraz Orkiestrą Haydna z Bolzano.

W 2009 roku zdobył w Paryżu pierwszą nagrodę na „Prix d’interpretation musical” fundacji Cité Universitaire de Paris. Rok później otrzymał nagrodę miasta Mediolan „Award for Excellence in Music 2010”. Powierzono mu skrzypce Stradivarius z 1717 roku, na których grał na żywo w telewizji RAI 1. Wykonywał utwory dla Radio Classica, RAI Radio, Radio Toscana Classica, Radio Popolare. Nagrał płyty CD dla takich wytwórni jak Brilliant Classics, Velut Luna, Phoenix Classics i Amadeus.

Czasopismo *Amadeus* wydało dwa razy płytę (2013 i 2014) z jego nagraniami muzyki F. Schuberta i O. Respighiego.

David Alogna jest również nauczycielem gry na skrzypcach w Konserwatorium F. Cilea w Reggio (Calabria) i na InstitutSuperieur de Musique et Pedagogies w Belgii. Gra na dwóch rodzajach skrzypiec: Gaspar Borchartd (Cremona 1994) i Giuseppe Fiorini (1906).

Giulio Tampalini

Jest jednym z najbardziej popularnych i charyzmatycznych europejskich gitarzystów muzyki klasycznej – nagrał łącznie ponad 25 solowych płyt.

Jest zwycięzcą wielu ważnych konkursów gitarowych, poczynając od otrzymania pierwszej nagrody na Międzynarodowym Konkursie Narciso Yepesa w San Remo (sam N. Yepes jest przewodniczącym Jury),

Konkursie T.I.M. w Rzymie (1996 i 2000), na konkursach: De Bonis w Cosenzie, Pittaluga w Alessandrii, Fernando Sora w Rzymie i Adreasa Segovii w Grenadzie.

Artysta dawał zarówno koncerty solowe, jaki i z akompaniamentem orkiestry symfonicznej w całych Włoszech, Europie, Azji i obu Amerykach. W 2001 roku wziął udział w koncercie Bożonarodzeniowym w Watykanie w obecności Papieża Jana Pawła II. Współpracował z wieloma artystami i zespołami, włączając w to Orkiestrę Teatru La Scala w Mediolanie. W 2003 roku, za swój dwupłytowy album *Francisco Tarrega: Complete Works for Guitar* otrzymał nagrodę Złotej Gitary w kategorii „Najlepszy album roku” na Międzynarodowym Kongresie Gitarowym w Aleksandrii.

Wśród wielu nagranych płyt CD znalazł się albumy takie jak: *Concierto de Aranjuez* na gitarę i orkiestrę J. Rodrigo nagrany razem z Międzynarodową Orkiestrą Festiwalową Arturo Benedetti Michelangeli; sonaty gitarowe A. Gilardino; wszystkie utwory na gitarę M. Llobeta i DVD z nagraniem wszystkich utworów na gitarę H. Villa-Lobosa.

W 2015 roku, we współpracy z M. Tellinim, napisał i wydał książkę *W końcu utraciłem wszystko*, w której opowiada historię niekonwencjonalnego artysty i muzyka.

Giulio Tampalini jest wykładowcą gry na gitarze w Konserwatorium A. Buzzoli w Adrii i regularnie prowadzi klasy mistrzowskie w całej Europie. Gra na gitarze wykonanej przez angielskiego lutnistę P. Woodfielda.

17 czerwca 2017 (sobota)
godz. 19⁰⁰

Teatr Zdrojowy

Koncert symfoniczny

Stefan Plewniak skrzypce
Marta Gardolińska dyrygent

Orkiestra Symfoniczna
Il Giardino d'Amore

program

Henryk Wieniawski (1835–1880) *Koncert skrzypcowy fis-moll* nr 1 op. 14
Karol Szymanowski (1882–1937) *Koncert skrzypcowy* nr 2 op. 61

Stefan Plewniak

Urodził się w Krakowie. Studiował w Krakowie, Maastricht i Paryżu. Brał udział w wielu festiwalach m.in. Musique Festival d’Auvergne, Wildwood Festival, UM Festival Maastricht, Festival de Musique Baroque Auberville, jak i Bach Festival i Oude Muzik Festival Utrecht. Stefan Plewniak współpracował z wieloma znakomitymi zespołami jako koncertmistrz i solista, m.in. z Contrasto Armonico w Hadze, Marguerite Louise Ensemble w Paryżu, Orchestra 1756 w Salzburgu. Współpracuje również z Williamem Christie – Les Arts Florissants w Paryżu, a także z Jordi Savallem i Le Concert des Nations w Barcelonie.

Jest założycielem i liderem orkiestry Il Giardino d’Amore Kraków/Wiedeń. W 2014 roku reaktywował międzynarodową orkiestrę barokową Cappella di Ospedale della Pietà w Wenecji. Z orkiestrami tymi koncertuje na całym świecie.

Stefan Plewniak jest wspierany przez Fundację Meyer i Société Générale de Paris. Nagrał płyty dla wytwórni: Naïve, Alia Vox, Ayros i Évoe. Występował jako solista i lider na wielu prestiżowych festiwalach w Europie i USA, wśród nich: Bach Festival (Kraków), Oude Muzik Festival (Utrecht), Bach Festival (Wiedeń), Tartini Festiwal (Pirano), Styriarte Festival (Graz), Wczesne Muzyka Celebration (Nowy Jork), Dramma per Musica Opera Festival. Występował jako solista w słynnej nowojorskiej Carnegie Hall i w Mozarteum w Salzburgu.

Stefan Plewniak jest zapraszany na kursy mistrzowskie do Oslo, Los Angeles i San Diego.

Marta Gardolińska

Wielokrotnie nagradzana młoda dyrygent pochodzi z Warszawy, a kształciła się w Wiedniu, gdzie obecnie prowadzi orkiestrę Uniwersytetu Technicznego oraz regularnie występuje m.in. z Akademischer Orchesterverein i Orchesterverein der Gesellschaft der Musikfreunde Wien.

Już na początku kariery zebrała ważne doświadczenia pracując m.in. z ORF Radio-Symphonieorchester Wien, Orkiestrą Symfoniczną Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, Danubia Orchestra Obuda (Budapeszt), Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Podkarpackiej w Rzeszowie, Orkiestrą Symfoniczną Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku oraz orkiestrą Opery Szczecińskiej. Przez dwa lata pełniła funkcję korepetytora oraz dyrygenta w Johann Strauss Operette Wien, z którą odbyła dwukrotnie tournée po Niemczech dyrygując operetkami *Zemsta nietoperza* (2015) oraz *Ptasznik z Tyrolu* (2014). Jako wokalistka i asystent dyrygenta w dwóch światowej klasy chórach – Wiener Singverein i Arnold Schoenberg Chor – miała okazję pracować pod kierunkiem R. Muttiego, Z. Mehty i N. Harnoncourta i wielu innych.

Kształciła się u tak wybitnych muzyków jak P. Eötvös, S. Young, B. Haitink, M. Stringer, G. Meier, Y. Yuhasa, K. Leitner, E. Ortner czy M. Alsop, w prestiżowych instytucjach muzycznych Europy i Stanów Zjednoczonych, wśród których wymienić należy Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Universität für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu (dyplom w wiedeńskiej Musikverein w 2014 roku), Cabrillo Music Festival w Santa Cruz (USA) oraz Pierre Monteux School for Conductors and Orchestral Musicians w Maine (USA).

Wśród sal, w których dyrygowała znalazły się Konzerthaus i Goldener Saal Musikverein w Wiedniu, Filharmonia Bałtycka w Gdańsku, Filharmonia Podkarpacka w Rzeszowie, Opera Szczecińska, Teatro Peón Contreras w Meridzie w Meksyku, Festspielhaus w Füssen.

Marta Gardolińska jest również doceniana na konkursach dyrygenckich w kraju i za granicą. W listopadzie 2015 roku zakwalifikowała się do półfinału Międzynarodowego Konkursu Dyrygenckiego Antal Doráti w Budapeszcie, a w 2016 roku otrzymała wyróżnienie i specjalną nagrodę od orkiestry Opery i Filharmonii i Podlaskiej w ramach VI Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Dyrygentów im. W. Lutosławskiego w Białymstoku oraz Trzecią Nagrodę i nagrodę specjalną od orkiestry na Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim im. F. Mendelssohna w Salonikach.

Została wyróżniona prestiżowym tytułem Associate Fellow oraz stypendium na lata 2017–2019 fundacji M. Alsop „Taki Concordia Conducting Fellowship”, promującej najlepsze kobiety dyrygentki.

Orkiestra Symfoniczna Il Giardino d'Amore

Nazwa zespołu pochodzi od włoskiej nazwy, która oznacza „Ogród miłości”. Inspiracją był jeden z fresków Giotta oraz kantata A. Scarlattiego o tym samym tytule – *Il Giardino d'Amore*.

Orkiestra powstała w 2012 roku podczas Festiwalu J.S. Bacha w Krakowie. Wtedy też Stefan Plewniak został zaproszony do współpracy z orkiestrą J. Savalla – Le Concert des Nations w Barcelonie, gdzie poznał znakomitego klawesynistę M. Vitale. Ta współpraca okazała się bardzo owocna dla Il Giardino d'Amore i jej dalszego rozwoju.

W latach 2012–2013 zespół występował na licznych festiwalach, takich jak choćby: Bach Festival w Wiedniu, Utrecht Oude Musik Festival, Tartini Festival w Piranie, Early Music Celebration Festival w Nowym Jorku. Jesienią 2013 roku orkiestra odbyła pierwszą trasę koncertową po Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. W 2014 roku grupa koncertowała w prestiżowej sali koncertowej Mozarteum w Salzburgu, a także została zaproszona na Festiwal w Oslo (Norwegia) i odbyła drugą trasę koncertową po Stanach Zjednoczonych, koncertując m.in. w słynnej Carnegie Hall w Nowym Jorku. W trakcie koncertów w Kalifornii członkowie zespołu prowadzili mistrzowskie klasy na Uniwersytetach w Los Angeles i San Diego.

W pierwszym okresie działania orkiestra wykonywała muzykę włoskiej opery, muzykę sakralną oraz repertuar orkiestrowy. Lata 2013–2018 w założeniach merytorycznych przeznaczone są na odkrywanie muzyki francuskiej. Ta fascynacja rozpoczęła się w wyniku nagrania płyty z francuskimi kantatami w 2013 roku. Została rozwinięta później przez przedstawienie opero–baletu J.P. Rameau *Les Indes Galantes* (2015 i 2016), a następnie poprzez wykonanie kolejnej opery tego autora – *Naïs* (to plany na 2018 rok).

Rok 2016 poświęcony był dużym projektom z muzyką polską i muzyką taneczną. Tournée po Stanach Zjednoczonych zostało całkowicie poświęcone promocji tej muzyki. Nowa płyta *Corona Regni POLONIAE – Serce Europy* z monumentalną muzyką Zieleniewskiego, Gorczyckiego i Mielczewskiego, zostanie wydana wiosną/latem tego roku.

Rok 2016 był również rokiem Mozarta i Czajkowskiego. Orkiestra odkrywała magiczny świat klasyków i romantyków.

Bieżący rok jest przeznaczony na dalsze zgłębianie muzyki romantyzmu, w tym F. Mendelssohna, H. Wieniawskiego, P. Czajkowskiego oraz promowanie K. Szymanowskiego w Polsce i Zagranicą.

Orkiestra nagrała 4 płyty: *Musica del Sole*, *Amor Sacro Amor Profano*, *Cantate et Petits Macarons*, *Corona Regni Poloniae – The Heart of Europe*, wszystkie wydane przez label Evoc Records.

Artyści tworzący Il Giardino d'Amore są młodymi wykonawcami z Polski, Włoch, Francji i Hiszpanii.

18 czerwca 2017 (niedziela)
godz. 19⁰⁰

Teatr Zdrojowy

Koncert Finałowy

Veriko Tchumburidze (Gruzja) skrzypce

Laureatka I Nagrody 15. Międzynarodowego Konkursu
Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego w Poznaniu

Gabriel Chmura dyrygent

**Orkiestra Symfoniczna Narodowego Forum
Muzyki Filharmonia Wrocławska**

program

Henryk Wieniawski (1835–1880) *Koncert skrzypcowy d-moll* nr 2 op. 22

Ludwig van Beethoven (1770–1827) *V Symfonia c-moll* op. 67

Veriko Tchumburidze

Urodzona w Adanie w 1996 roku, rozpoczęła naukę w Państwowym Konserwatorium Uniwersytetu w Mersin (Turcja) wieku 4 lat u S. Yunkusai Lili Tchumburidze. W 2010 roku kontynuowała naukę u prof. D. Schwarzbberg jako uczennica programu Młodzi Muzycy na Światowych Scenach (Young Musicians on World Stages) stworzonego i prowadzonego przez siostry G. i S. Pekinel, a finansowanego przez Hochschule für Musik in Vienna. W wieku 19 lat została przyjęta do Musikhochschule w Monachium, gdzie kontynuowała swoje studia pod kierunkiem A. Chumachenco, jednocześnie uczestnicząc w kursach mistrzowskich w wielu krajach.

W 2012 roku, wieku 16 lat, wygrała pierwszą nagrodę na 7. Międzynarodowym Konkursie dla Młodych Muzyków im. P. Czajkowskiego, co spowodowało, że została zaproszona na kilka międzynarodowych koncertów i festiwali w różnych krajach, m.in. w Rosji, Szwajcarii i Niemczech.

W 2013 roku artystka została uznana za najlepiej zapowiadającego się muzyka przez turecki magazyn muzyczny *Andante*. W Turcji również wystąpiła na 41. Istambulskim Festiwalu Muzycznym razem z Orkiestrą Symfoniczną Borusan. W tym samym roku została zaproszona do udziału w lekcjach mistrzowskich Akademii Seiji Ozawa oraz na Festiwal Verbier w Szwajcarii, co zaś zaowocowało współpracą ze sławnym skrzypkiem i nauczycielem A. Chumachenco, z którą Veriko pracuje w Monachium do dziś.

W 2014 roku, w czasie Zurich Tonhalle Chamber Series, występ artystki był nagrywany na żywo i wydany przez Lila Plak na DVD wraz z wywiadami w Radio DRS.

Chwilę po wydaniu tego DVD Tchumburidze została zaproszona do współpracy ze Szwajcarską Orkiestrą Kameralną z Lucerny. Po koncercie została wybrana przez Orpheum Musik Stiftung z Zürichu do przygotowania serii płyt CD razem z Monachijską Orkiestrą Kameralną pod batutą H. Griffithsa z okazji jubileuszu 25-lecia współpracy Orpheum Music Stiftung z Sony Classics.

Veriko Tchumburidze jako pierwsza muzyczka turecko-gruzińskiego pochodzenia została przyjęta na sławny XV Międzynarodowy Konkurs im. P. Czajkowskiego (2015). Tchumburidze zagrała ze znanymi orkiestrami: Züricher Kammerorchester, Münchener Kammerorchester, Brandenburgisches Staatsorchester, Musikkollegium Winterthur i Rosyjką Państwową Orkiestrą Symfoniczną.

Razem z wiolonczelistą D. Durukiem i pianistą Y. Tuncalim z programu *Młodzi Muzycy na Światowych Scenach* grała w 2015 roku w Trio Arte wykonując utwory w Bogaziçi Albert Long Hall, Sali Koncertowej Notre Dame de Sion i na Festiwalu Muzyki Klasycznej D-Marin.

Arte Trio wykonywało koncerty kameralne w Süreyya Opera, Sali Koncertowej Cemal Resit Rey oraz zagrało Koncert Potrójny L. von Beethovena razem z Orkiestrami Symfonicznymi z Istanbuhu oraz Izmiru, jak również z Prezydencką Orkiestrą Symfoniczną z Ankary. Ponownie, razem z zespołem Arte Trio, brała udział w Festiwalu Muzyki Kameralnej ECMA w Oslo (2016).

Ubiegły rok owocował w liczne wydarzenia muzyczne w życiu artystki. W styczniu występowała w Zurichu promując swoją pierwszą wydaną przez Sony płytę CD. W tym samym miesiącu razem z B. Kammerorchester i H. Griffithsem nagrała płytę z muzyką z filmu *Lista Schildera*. Dzięki tej płycie Tchumburidze została zaproszona do udziału w Opernhaus Film Festival w Zurichu. W czerwcu 2016 roku artystka otrzymała (razem z zespołem Arte Trio) pierwszą nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Muzycznym Pietro Argento w Gioia del Colle (Włochy). Zaraz potem grała na 44. Międzynarodowym Istambulskim Festiwalu Muzycznym u boku samego G. Caussé. Również na tym festiwalu Arte Trio wykonało premierowo *Ludus Modalis* – utwór napisany specjalnie na to wydarzenie przez uznanego kompozytora Ö. Manava. Veriko Tchumburidze jest również laureatką Pierwszej Nagrody 15. Międzynarodowego Konkursu im. H. Wieniawskiego (2016).

Artystka gra na skrzypcach stworzonych przez Giambattistę Guadagniniego w 1756 roku, które otrzymała w 2016 roku od Deutsche Stiftung Musikleben.

Gabriel Chmura

Urodził się we Wrocławiu. Edukację muzyczną rozpoczął u A. Kopycińskiego. Jest absolwentem Akademii Muzycznej w Tel Awiwie w klasach kompozycji, fortepianu i dyrygentury. Studia dyrygenckie kontynuował u P. Dervaux w Paryżu, H. Swarowsky'ego w Wiedniu oraz F. Ferrary w Sienie. Jest laureatem prestiżowych nagród w najważniejszych konkursach dyrygenckich, m.in. Złotego Medalu w ConcorsoCantelli w Mediolanie (1971) oraz I nagrody w Konkursie Herberta von Karajana w Berlinie (1971). Dyryguje czołowymi orkiestrami świata, takimi jak Berliner Philharmoniker, Israel Philharmonic Orchestra, Orchestre National de France, Orchestresymphonique de Montréal czy NHK Symphony Orchestra z Tokio. Regularnie współpracuje z Teatrem

Wielkim – Operą Narodową w Warszawie. W latach 2001–2007 pełnił funkcję dyrektora artystycznego NOSPR. Od sezonu 2012/2013 jest dyrektorem artystycznym Teatru Wielkiego w Poznaniu. W 2013 roku otrzymał tytuł doktora honoris causa Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu.

Orkiestra Symfoniczna Narodowego Forum Muzyki Filharmonia Wrocławska

Zespół powstał w 1945 roku, a w 1994 roku obrał za patrona Witolda Lutosławskiego. W 2015 roku, wraz z otwarciem Narodowego Forum Muzyki, przyjął nazwę NFM Filharmonii Wrocławskiej. W latach 2006–2013 dyrektorem artystycznym orkiestry był maestro J. Kaspszyk, który w znaczący sposób przyczynił się do jej rozwoju. Zespół współpracuje z gronem znakomitych dyrygentów gościnnych, w tym z tak wybitnymi muzykami, jak G. Antonini, A. Boreyko, G. Chmura, P. Herreweghe, P. McCreech,

J. Maksymiuk, E. Oue czy K. Penderecki. W latach 2014–2016 dyrektorem artystycznym orkiestry był B. Shwartz, z którym NFM Filharmonia Wroclawska zrealizowała m.in. bardzo oczekiwane nagrania muzyki symfonicznej P. Mykietyna, jednego z czołowych polskich kompozytorów współczesnych. Obecnie zespół jest w trakcie realizacji projektu fonograficznego *Witold Lutosławski. Opera omnia* (CD Accord). Drugi album cyklu – Symfonie nr 2 i 4 pod batutą J. Kaspzyka – w 2011 roku nagrodzono Fryderykiem. W 2013 roku, wraz ze S. Skrowaczewskim, orkiestra nagrała *I Symfonię* oraz *Koncert na orkiestrę* W. Lutosławskiego. Album z zapisem fragmentu koncertu orkiestry z Terjem Rypdalem (Jazztopad 2009) jest pierwszą płytą polskiego zespołu w katalogu wytworni ECM. W sezonie orkiestra realizuje wiele różnorodnych przedsięwzięć artystycznych, w tym koncerty abonamentowe, edukacyjne, plenerowe oraz sesje nagraniowe. Zespół regularnie odbywa trasy koncertowe zarówno po Europie, jak i USA.

Historia teatrów szczawieńskich

Pierwszy teatr w Szczawnie-Zdroju (dawniej: Salzbrunn) powstał w roku 1821 i ulokowany był w stojącym na uboczu budynku *Deutsches Haus*¹ (*Dom Niemiecki*). Obiekt wybudowany był przez szczawieńskiego bogatego handlarza zbożem Pohla, który też wyposażył wnętrza teatru i osobiście starał się o przyjazd do Szczawna wędrownych grup teatralnych². Lekarz uzdrowiskowy, Samuel August Zemplin, wspomina w swojej publikacji, że właściciel gmachu nie otrzymywał dłuższy czas pieniędzy za wynajmowanie artystom sali, więc przebudował wnętrza na mieszkania³. Szczawno pozbawione było więc pożądanej sceny teatralnej. Jednakże, dzięki staraniom przedsiębiorczego lekarza, uzdrowisko tylko jeden sezon było bez teatru (1835) i już w roku 1836 właściciel Szczawna wybudował nowy obiekt o lepszej lokalizacji⁴. Była to zaprojektowana przez Josepha Raabego⁵ drewniana budowla o klasycystycznym szczyście i zewnętrznych schodach. Wnętrze teatru, ozdobione malowidłami wrocławskiego malarza Arrigoniego⁶, mogło pomieścić 550 osób, mających wygodne siedzenia i dobry widok na całą scenę. Wyposażenie obiektu spełniało wszelkie wymagania techniczne i estetyczne. Oprócz parteru teatr posiadał dwie empory, z których dolna dzielona była łozami. Obie empory, a także sufit, pokryte były dekoracją malarską⁷. Teatr Zdrojowy, wybudowany w 1836 roku, był miejscem, które wywarło duże wrażenie na przyszłym nobliście Gerharcie Hauptmannie⁸. Poznał go, kiedy był kilkuletnim dzieckiem, w latach 60. XIX wieku. W towarzystwie matki oglądał pierwsze w swoim życiu spektakle, podczas których spotkał się ze światem iluzji, światem pełnym tajemnic, magii i grozy:

„Piękną Galateę” Suppena obejrzałem u boku mamy siedząc gdzieś na parterze naszego teatru. Ta fantastyczna sztuka wywarła na mnie wielkie wrażenie: kobieta, w której zakochuje się jej mistrz, ożywa, lecz on w chwili rozpaczy niszczy

¹ *Deutsches Haus (Dom Niemiecki)*, dziś kamienica przy ulicy Sienkiewicza 19

² Schlesische Provinzialblätter, Breslau, Band 77, 1823, s. 149

³ por. August Zemplin, *Die Brunnen und Molkenanstalt zu Salzbrunn*, Breslau 1841

⁵ w miejscu, gdzie dziś są ogrody *Domu Zdrojowego*, a na początku XX wieku znajdował się tam postój dla dorożek

⁶ Joseph Raabe (1780–1849), niemiecki malarz, architekt i geograf. Raabemu przypisuje się zaprojektowanie kilku obiektów szczawieńskich, m.in. *Wieży Anny*, Pijalni Wód Mineralnych z roku 1836, zabudowań kompleksu rekreacyjnego na Wzgórzu Wilhelma (obiekt nie istnieje), *Dworzyska* (dawniej: *Ida Hof*)

⁷ Anton Arrigoni (1788–1851) – austriacko-niemiecki malarz-dekorator, uczeń wiedeńskiej Akademii Sztuk Pięknych. Początkowo był malarzem teatralnym w teatrze wiedeńskim, potem w Brnie, Wrocławiu, Bratysławie i Grazu. W roku 1826 został malarzem dekorującym Teatr Dworski (Semperoper) w Dreźnie.

⁸ por. Dr. August Zemplin, *Die Brunnen- und Molkenanstalt zu Salzbrunn*, Breslau 1841), por. także Grażyna Balińska, *Uzdrowiska dolnośląskie. Problemy rozwoju i ochrony wartości kulturowych do II wojny światowej*, Wrocław 1991

⁹ Gerhart Hauptmann (1862–1946), niemiecki pisarz i poeta, laureat literackiej Nagrody Nobla (1912). Urodził się w Szczawnie-Zdroju, w pensjonacie *Preussische Krone (Pruska Korona)*, dziś: sanatorium *Korona Piastowska*), który należał do Hauptmannów 39 lat. Gerhart Hauptmann spędził tutaj swoje dzieciństwo i wczesną młodość

swoje dzieło, bo niewierność ukochanej czyni go nieszczęśliwym. Być może moja późniejsza fascynacja rzeźbą ma swój początek w tym właśnie dziele (...) Pamiętam też „Dolinę sępa”, wystawioną wówczas pod nazwiskiem Brich-Pfeifer; heroiczny czyn matki spuszczejacej się po linie w głąb przepastnego wąwozu, by z sępiego gniazda zabrać porwane dziecko, wzruszył publiczność do łez. (...) Źródło kieszonkowego (...) umożliwiło mi również zobaczenie fragmentu „Fausta” wystawionego z okazji benefisu dyrektora teatru, Stegemanna, który zagrał rolę Mefista⁹.

O drewnianym teatrze sezonowym, drugim w historii Szczawna-Zroju, czytamy jeszcze w książeczce pt. *Reisebilder und Heimatklänge*¹⁰ (Obrazki z podróży i głosy Ojczyzny) autorstwa pastora z Bremy, Otto Funke. Ocenia on uzdrowisko w Salzbrunn jako skromne, pozbawione przepychu i demonstracyjnego luksusu, charakterystycznego dla ekskluzywnych kurortów Ems czy Baden-Baden:

*Szczawno jest tylko dużą i rozciągniętą wsią, ludzie są prości i przyjaźni (...) – dzięki Bogu nie ma tu kasyna i tym podobnych ekscesów, mało widzi się wytwornych strojów, a teatr, podobny do stodoły, wzniesiony dzięki taskawości Jego Magnificencji księcia Pszczyńskiego i przez niego utrzymywany, jest takiego rodzaju, który z pewnością nie przyciągnie do Salzbrunn żadnego człowieka. (...) Ale to na marginesie! Przecież szczawieńscy goście nie są tu, tak jak w wielu luksusowych kurortach, dla przyjemności.*¹¹

Obiekt ten nie przetrwał do czasów współczesnych. Został wyburzony w listopadzie 1890 roku¹², a na początku 1891 rozpoczęto budowę nowego, istniejącego do dziś Teatru Zdrojowego (dawniej: Książęcego Teatru Zdrojowego). Jest on trzecim teatrem w historii Szczawna. Oddany został do użytku 15 czerwca 1892 roku, podczas uroczystego koncertu inauguracyjnego, w obecności licznie zgromadzonych gości miejscowych, kurasjuszy, mieszkańców sąsiednich miast. Wyposażenie wnętrza było imponujące: oliwkowozielone ściany ozdobione były bogato zdobioną sztukaterią, wysoko pod sufitem wisiał masywny żyrandol, oświetlający wnętrza światłem elektrycznym. Na widowni przygotowano dla 352 osób miejsca, zróżnicowane

¹⁰ Gerhart Hauptmann, *Przygoda mojej młodości*, Przekład: Małgorzata Słabicka, Wrocław 1998, s. 91

¹¹ Otto Funcke, *Reisebilder und Heimatklänge*, Bremen 1879

¹² Tamże, s. 4

¹³ Informację na ten temat podaje „Waldenburger Wochenblatt” z roku 1891, nr 19, s. 6

pod względem ceny, w zależności od usytuowania na sali. Naprzeciw sceny znajdowały się trzy łoże, jedna z nich, środkowa, zarezerwowana była dla rodziny książęcej. Pierwszą muzyką, jaka popłynęła ze sceny, był marsz z opery Ryszarda Wagnera *Tannhäuser*.¹³Teatr służył widzom kilka razy w tygodniu i wystawiano w nim sztuki, dbając w szczególności o sprowadzanie utworów mających aktualnie swoje premiery. Zapraszano również znane zespoły teatralne i popularnych aktorów. Odbываły się tu także regularnie koncerty muzyczne w wykonaniu orkiestry zdrojowej, orkiestry górniczej z sąsiedniego Wałbrzycha oraz gościnnie występujących zespołów z kraju i zagranicy.

Bywalcem Książęcego Teatru Zdrojowego był Karl May, przybywający w Salzbrunn na intensywnej kuracji. Ten popularny niemiecki pisarz, autor znanych na całym świecie powieści o przygodach czerwonoskórego bohatera Winnetou, przyjechał do Szczawna-Zdroju na sześć tygodni, przebywał tu od 22 maja do 3 lipca 1907 roku. Mieszkał w pensjonacie *Belvedere*¹⁴należącym do rodziny Barchewitz. Wraz z małżonką Klarą regularnie odwiedzali miejscowy teatr, znany jest nawet repertuar z tego okresu. W dniu otwarcia sezonu teatralnego, 2 czerwca 1907 roku, Karl May z żoną oglądali komedię Gustava Kadelburga i Richarda Skowronka pt. *Husarenfieber*. W napisanym w lipcu 1907 roku felietonie, opublikowanym w miejscowej gazecie, May pisał m.in. o potrzebie wystawiania dla osób leczących się w uzdrowisku takich sztuk, które niosąc ukojenie dla duszy, pomogą w kurowaniu ciała. Pobyt w kurorcie pomógł zaleczyć schorzenia pisarza, dlatego kilka dni przed wyjazdem wpisał do książki gości pensjonatu *Belvedere* wiersz pod tytułem *An mein liebes Schlesien (Mojemu lubemu Śląskowi)*, który był wyrazem wdzięczności dla gospodarzy za opiekę i piękną oceną miejsca, które przyniosło pisarzowi ulgę w cierpieniu. Ośmioletkowy, pełen emocji wiersz został opublikowany w lokalnej prasie, zanim pisarz opuścił Szczawno. W tym czasie dyrektorką Książęcego Teatru Zdrojowego była Juliette Ewers, która była osobą najdłużej kierującą placówką. Pełniła tę funkcję przez 23 lata, aż do śmierci w roku 1912.

Dziś Teatr Zdrojowy im. Henryka Wieniawskiego, po dwóch kapitalnych remontach, nadal zachwyca swoją urodą i niezmiennie jest świadkiem ważnych wydarzeń artystycznych. Swoje imię, nadane mu po wojnie, zawdzięcza wybitnemu kompozytorowi i wirtuozowi skrzypiec, który gościł w Szczawnie-Zdroju dwukrotnie. Henryk Wieniawski po raz pierwszy przybył do kurortu 4 sierpnia 1855 i zatrzymał się tu na półtora miesiąca. Kurował się miejscowymi wodami zdrojowymi, ratując nadwątlone zdrowie, od dzieciństwa chorował bowiem na astmę, dokuczały mu dolegliwości reumatyczne, sercowe, a czas intensywnego koncertowania i długich, męczących podróży pogłębiał niedyspozycje. Dwa lata później (1857) przebywał w uzdrowisku przez dwa miesiące. Za każdym razem przyjeżdżający na leczenie Wieniawski dawał w miejscowym Kurhausie¹⁵koncerty, po których porównywany był przez publiczność do Niccolò

¹⁴ Por. „Waldenburger Wochenblatt“, 1901, nr 21, s. 6

¹⁵ dziś: sanatorium *Zacisze* przy ulicy Okrężnej

¹⁶ Dziś: restauracja *Biała Sala*

Paganiniego. Pobyt kompozytora na kuracji w Szczawnie-Zdroju upamiętniany jest Międzynarodowym Festiwałem Henryka Wieniawskiego, organizowanym cyklicznie od 1966 roku. W Parku Zdrojowym, który także nosi jego imię, stoi wykonany przez Bogdana Hofmana pomnik-popiersie wirtuoza, a na ścianie domu, w którym mieszkał (ul. Kościuszki 17a), widnieje tablica pamiątkowa poświęcona temu wielkiemu Polakowi. Z okazji 50. edycji Międzynarodowego Festiwalu Henryka Wieniawskiego postawiony został 24 czerwca 2015 roku, przed wejściem do Parku Zdrojowego, spiżowy odlew postaci wirtuoza wykonany przez poznańskiego rzeźbiarza Roberta Sobocińskiego. W latach 1979-90 w Teatrze Zdrojowym zmodernizowane zostały urządzenia techniczne. W tym czasie dobudowano foyer do tylnej elewacji budynku, wyremontowano dach i podwyższono go nad sceną.

Obiekt, należący do zespołu zabudowań zdrojowych, położony przy ul. Tadeusza Kościuszki 19 w Szczawnie-Zdroju, wpisany został do rejestru zabytków Województwa Dolnośląskiego jako dobro kultury.

Iwona Czech

Karl May

Mojemu lubemu Śląskowi

*Przybyłem do Ciebie ze śmiercią w boju
Która me dni jak godziny liczyła
A Tyś mi dał w chwilach mego niepokoju
Cudowny napój, co nowej dodał mi siły*

*Co roku dusz do Ciebie idą tysiące
Które wytchnienie tu i ulgę odnajdują
Jak ja chcę leczyć zdrowie swe gasnące
I pomoc z głębi ziemi Twej znajduję*

*Przybyłem do Ciebie słaby i chory
Którego oddech był jak karła tchnienie
Lecz teraz, gdy do marszu już skory
Zdobywać chcę najwyższe Twe wzniesienia*

*A one skrzą się w złotym blasku zorzy
Jak gigantyczne strofy boskich pieśni
Ja czuję wtedy Boga, co te cuda tworzy
I modłę się, w pokorze klęcząc przed Nim*

*Przybyłem do Ciebie jako nieczuły skryba
Który Cię dobrze, lecz jedynie z książek znał
Lecz gdy dotknąłem tutaj duszy Twojej wyraz
Wtedy najbliższym moim druhem on się stał*

*Więc służę Tobie serca mego siłą całą
Wśród ludu Twego jak przyjaciel żyjąc
Bo jego żyły toczą przecież krew tę samą
Co kochać chce i miłość umie przyjąć*

*Przybyłem do Ciebie i choć już dzień rozstania
Ogromną siłą mego tchnienia tutaj trwam
Ja jestem Twój i to jest słowo pożegnania
Boś Ty mnie wrócił do krainy żywych bram*

*Ja piłem nektar Twoich zbawczych źródeł
Zadomowiony wśród sterylnej toni wód
Co przepędziły śmierć od progu swych podwojów
Więc wiem, co mam uczynić: Powrócę tu!*

Bad Salzbrunn, 30 czerwca 1907.

(tłumaczenie z języka niemieckiego: Iwona Czech)

Biuro festiwalowe

Teatr Zdrojowy im. Henryka Wieniawskiego
ul. Kościuszki 19
58-310 Szczawno-Zdrój
e-mail: sekretariat@teatrzdroyowy.pl
www.teatr-zdrojowy.pl
tel./fax +4874 840 24 45

Ośrodek Kultury i Sztuki
Wrocław, Rynek-Ratusz 24
tel. +4871 344 28 64, fax +4871 344 28 65
e-mail: okis@okis.pl www.okis.pl

Dyrektor artystyczny Festiwalu

Maciej Kieres
tel. +48 601 24 08 49, +48 605 64 24 99 kiereskm@wp.pl

Wydawca

Teatr Zdrojowy w Szczawnie-Zdroju
Opracowanie i redakcja
Joanna Drab-Pasierska, Maciej Kieres

Skład i druk

Wrocław, czerwiec 2017

Na koncerty festiwalowe wstęp wolny. Na koncert inauguracyjny 15 czerwca oraz koncert finałowy 18 czerwca obowiązują bezpłatne wejściówki, do pobrania w Teatrze Zdrojowym w Szczawnie-Zdroju.